

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

VIII. Licitum esse Christiano caussas in foro agere, seu iudicio experiri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39028

tionem voluit fieri, imò ita assuefecit cives suos, ut ne vellent, nec scirent, privatim vivere, sed apud more ad Rempub. semper essent conglobati. *Plut. in Lycurgo Xenoph. in Rep. Spart. Arist. 3. Pol. cap. 1.*) & passim Imperatores constituerunt Academias, easque privilegiis, & immunitatibus donârunt.

XVIII. LICITVM ESSE CHRISTIANO causas in foro agere, seu iudicio experiri.

IN EXORDIO dices, neminem ferè tam secunda & ad voluntatem fluente fortuna uti, qui non vel suo, vel suorum nomine iure res experiri, seu lites atque controversias suas iudicibus dirimendas committere necesse habeat.

In PROPOSITIONE, Te eos, qui Christo nomen dederunt, coram Iudice contendere posse ostensurum.

CONFIRMATIONIS I. RATIO, ab authore seu causa efficiente iudiciorum, quæ Deus ipse instituit, & eorum ministros voluit esse Iudices. (*Gen. 8. Exod. 18. Deut. 1. 2. Par. 19. Sap. 6. Rom. 13.*)

II. ab exemplis. PRIMÒ *Christi*: cum enim à seruo Pontificio cæderetur, eum vituperavit. SECUNDÒ *Pauli*, qui in *Actis* (*Actor. 25.*) ad Cæsarem provocavit.

III. ab utili: Quia Reip. firmamentum in juris æquabilitate & integritate iudiciorum consistit. (*Demost. in orat. Ἐὶ σοὶ τὰ ξέως.*) Et utile est accusatores multos in civitate esse, ut metu audacia contineatur. (*Cic. pro S. Roscio.*)

IV. à Necessario: Si enim Leges sunt necessariae, & sine his nec domus ulla, nec civitas, nec gens stare potest: (*Cic. 3. de Leg.*) etiam Iudices erunt necessarii, qui Legum interpretes sunt, (*Cic. pro Cluent.*)

Cluent.) & easdem in effectum producunt. (Iustin. in Const. 10061.)

In CONFUTATIONE franges argumenta, quæ in negantem partem adferri possunt. Ac PRIMÒ quidem respondebis ad dictum Christi, quo jubemur non resistere malo, & obvertere alteram maxillam ei, unam qui percusserit. (Matth. 5.) Dices abusum hoc dicto etiam esse Julianum Apostatam, cum Christianis querelas de injuriis illatis moventibus respondit, Christi amorem esse τὴν κωνοπαθειαν, injurias perferre. (Ammianus Marcell. lib. 22.) Sed dictum hoc ultionem privatam prohibere asseres, & velle, ut potius à judicio desistamus, quam Christianam Charitatem violemus, & temerè lites moveamus. SECUNDÒ, ad id, quod Apostolus (1. ad Corinth. 6.) reprehendit Corinthios, quod inter ipsos sint judicia, respondebis, Apostolum non damnare judicia; sed in Corinthiis reprehendere, quod sint contentiosi, & causas apud gentes & infideles agant. TERTIÒ, ad id, quod nemo non sic ratiocinatur: Deus per improbos & injuriosos nos exercet, ergo his judicio occurrere non licet, ne divinæ voluntati resistere videamur, ad hoc, inquam, dices: Non, quia Deus, per improbos, suos exercet, idcirco improbitas non puniendâ. Et ut Deus aliquando morbos immittit, non tamen prohibet, quo minus medicis & pharmacis utamur: ita & judicia ac media legitima idem vult adhiberi, cum injuria ab aliis afficimur.

In PERORATIONE monebis Auditores, ut quemadmodum antequam bellum moveatur, omnia prius experiri sapientem decet; ita operam velint dare, quò per arbitros controversiæ componantur, cum per eos quàm primùm & minima cum molestia res transigatur. (Cic. pro Quintio.) & hoc humanius ac tutius sit: si verò

Injuriæ judi-
citiis legi-
timis sunt
tollendæ.

id obtinere non possint; tum demum summo jure experiantur. Adde quod judicia non in dirimendis duntaxat controversiis; verum etiam maleficiis puniendis sint occupata: (*Cic. pro Caccinna.*) ideoque nequaquam esse contemnenda.

IX. LEGES REP. NON ESSE
tollendas.

IN EXORDIO dices, malis fudes in oculis, & ex-
has esse bonas Leges.

In PROPOSITIONE, Te eas in Rep. esse necessarias probaturum.

CONFIRMATIONIS I. RATIO, ab *Etyologia* nominis *Græci*, Νόμος: dicitur enim νόμος à τρέφω à tribuendo, quod unicuique suum tribuat.

II. ab utili ve effectis Legum. Nam PRIMÒ frænant & coërcent, tanquam vincula Reipub. hominum cupiditates! (*Plat. de Leg.*) SECUNDÒ, non solum sunt potentum frænum, sed & auxilium infirmorum (*Cassiod.*) TERTIÒ, sunt Magistratibus quasi murus adversus vulgi importunitatem, dum impediunt mala, ne oriantur? & corrigunt, ac evellunt, quæ irreperunt. (*Leo Imp. in Proæmio Novell. Constit.*) QUARTÒ, sunt quasi oculi, atque adedò anima & spiritus Reip. (*Leo Imp. Const. 19.*) & regulæ justorum & injustorum, (*Lib. I. Digest. tit. 3.*) imperantes honesta, prohibentes contraria. (*Cic. II. Philip.*)

III. à causa efficiente præstantissima. Est enim Lex ordinatio & donum Dei è divino mentis sacratio in sapientum animos profecta. (*Demosth. contra Aristogit.*) Quod etiam Ethnicorum Legumlatores sunt fassi. Nam Minias Rex Ægypti, qui omnium primus illis leges tulit, harum authorem Mercurium constituit, Minos in Creta Jovem, Lycurgus Apol-